

Állami Számvevőszék

ELEMZÉS

**a 2014. évi integritás felmérés
„rend- és honvédelem” intézménycsoportban
mért eredményeiről**

2015. április

Az elemzés készítését felügyelte:

Dr. Pulay Gyula Zoltán
felügyeleti vezető

Az elemzést készítette:

Ungvári Péter
számvevő asszisztens

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	5
2. Amit a felmérésről tudni kell	6
3. Az elemzés főbb adatai	9
4. Korrupciós kockázatok és kontrollok	10
4.1. Átfogó indexértékek alakulása	10
4.2. Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők (EVT) index alakulása	10
4.3. A Korrupciós Veszélyeket Növelő Tényezők (KVNT) index alakulása.....	12
4.4. A Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezője (KMKT).....	16
5. Kiemelt figyelmet érdemlő kockázati tényezők indexenként.....	23

ELEMZŐTÁBLÁK

1. BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) 2014-ben már negyedik alkalommal térképezte fel a közintézmények korrupciós kockázatoknak való kitettségét, valamint az azzal szembeni ellenálló-képességüket. Az évenkénti felméréssorozattal az ÁSZ egyedülálló „magyar modellt” alakított ki. A modell alapjául az egyes intézmények szervezeti integritásának erősítésére kifejlesztett holland módszer szolgált, amelyet adaptáltunk, továbbfejlesztettünk, illetve kiterjesztettünk az egész magyar közszférára. Az összefoglaló tanulmányban végzett elemzés alapját a 2013. és a 2014. évi felmérésében is részt vevő 953 intézmény képezte, míg jelen elemzés a 2014. évi felmérésben adatot szolgáltató intézmények teljes körére épül. A 2014. évi adatfelvételben minden eddiginél több, 1584 szervezet vett részt. A felmérés keretében önként válaszoló intézmények által foglalkoztatottak hivatali létszáma meghaladta a magyar közszféra teljes létszámának 55 százalékát, vagyis széleskörű elköteleződés mutatkozik. Egyre emelkedik azon intézmények száma, amelyek az integritás erősítését, illetve a korrupciós kockázatok azonosítását a korrupció megelőzésének fontos eszközeként tartják számon.

Az intézménycsoporti külön elemzések készítésével az ÁSZ célja az, hogy az integritás kérdőívet kitöltő intézmények összevethessék saját kockázataikat és kontrolljaikat az intézménycsoportjukra jellemző kockázatokkal és kontrollokkal.

A tanulmány két részből áll. Az első rész egy átfogó elemzést tartalmaz a rend- és honvédelmi intézmények tipikus korrupciós kockázatairól, illetve az azok kezelésére hivatott „kemény” és „lágy” integritáskontrollok kiépítettségének szintjéről. Ezzel **elsősorban a rend- és honvédelmi intézmények vezetőinek figyelmét szeretnénk felhívni az integritást fenyegető veszélyekre, illetve a kontrollok erősítésének lehetőségeire.** A kiemelések az elemzést készítőik álláspontját tükrözik, és lehetséges, hogy az olvasó más következtetéseket von le a tanulmányban közölt számsorokból, ábrákból, táblázatokból.

A tanulmány második része előbb tételesen felsorolja azokat a kérdéseket, amelyekre az adott válaszok a kockázati tényezők tekintetében a "rend- és honvédelem" intézménycsoport indexértékének átlagát meghaladó veszélyeztetettséget, vagy az integritáskontrollok vonatkozásában átlag alatti kiépítettségi szintet jeleznek. Ezt követően elemző táblákat közlünk. A táblázatokban feltüntettük, hogy a kérdőív egyes kérdésre a „rend- és honvédelem” csoportba tartozó szervezetek milyen arányban adtak igenlő vagy nemleges (esetenként „nem értelmezhető”) válaszokat. Ilyen módon az egyes intézmények összehasonlíthatják saját válaszaikat a csoportra jellemző válaszokkal, azaz meghatározhatják, hogy a csoport átlagához vagy tipikus értékeihez képest saját szervezetükben hol észleltek súlyosabb kockázatot, illetve hol azonosítottak a kontrollok területén hiányosságokat. Az összevetés alapján eredményesebben tudják kijelölni a korrupciós kockázataik mérséklése érdekében szükséges lépéseket. Az elemző táblák tehát aktív használatot tesznek lehetővé és igényelnek a rend- és honvédelem szervezetei részéről.

Abban a reményben adjuk át ezt az elemzést a felmérésben közreműködő szervezeteknek, hogy azt eredményesen tudják felhasználni saját kockázatelemző munkájukhoz, integritáskontrolljaik megerősítéséhez és az integritásközpontú szervezeti kultúra megteremtéséhez, erősítéséhez.

Budapest, 2015. április 22.,

Domokos László

2. AMIT A FELMÉRÉSRŐL TUDNI KELL

Korrupciós kockázat az a vélt vagy valós lehetőség, amely az adott intézmény és más külső szereplők (természetes személyek, szervezetek) közötti együttműködés során jelenik meg, és jogosulatlan előnyhöz juttathatja az együttműködő feleket az intézmény, illetve a közszféra kárára. Ez lehet anyagi természetű, a szolgáltatások színvonalában jelentkező, vagy bizalomvesztéssel járó kár. Ezen általános értelmezési kereten belül az intézmények jogállása és feladatköre alapján lehet azt meghatározni, hogy mikor és milyen tevékenységek (pl. közhatalom gyakorlása vagy közösségi javak elosztása) vonatkozásában állhat fenn a korrupció veszélye. Ezt nevezzük eredendő veszélyeztetettségnek. Vannak emellett olyan működéssel összefüggő tényezők (pl. átalakulás vagy külső pénzügyi támogatás), amelyek az intézmény típusától függetlenül növelik a korrupciós veszélyeztetettséget. Ezeket nevezzük korrupciós veszélyeket növelő tényezőknek. E veszélyeket a kockázatokat mérséklő kontrollok kiépítésével és működtetésével lehet kezelni. Erre az elméleti alapra építve a felmérés arra irányul, hogy az eredendő veszélyeztetettségi tényezőket 30, a korrupciós veszélyeket növelő tényezőket 64, a korrupciós kockázatokat mérséklő kontrollokat 61 kérdés segítségével azonosítsa. Az adott kérdéscsoportokra adott válaszok pontértéke alapján három, százalékos (0-100%) formában megadott indexet számol a felmérési adatokat feldolgozó informatikai rendszer:

- Az **Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők (EVT)** index a szervezetek jogállásától és feladatkörétől függő – eredendő – veszélyeztetettség összetevőit teszi mérhetővé. Olyan tényezők határozzák meg, amelyek alakítása az alapítószerv jogalkotási hatáskörébe tartozik, így például a hatósági jogalkalmazás, a (jogi) szabályozás, vagy a különféle (oktatási, egészségügyi, szociális és kulturális) közszolgáltatások nyújtása.
- A **Korrupciós Veszélyeket Növelő Tényezők (KVNT)** index az egyes intézmények napi működésétől függő – az eredendő veszélyeztetettséget növelő – összetevőket jeleníti meg. Leképezi a költségvetési szervek jogi/intézményi környezetének jellemzőit, működésük kiszámíthatóságát, stabilitását, továbbá az intézmények működtetése során jelentkező – alapvetően a mindenkori menedzsment döntéseitől befolyásolt – olyan változó tényezőket, mint a stratégiai célok meghatározása, a szervezeti struktúra és kultúra alakítása, valamint a személyi és költségvetési erőforrásokkal, illetve a közbeszerzésekkel való gazdálkodás.
- A **Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezője (KMKT)** index azt tükrözi, hogy az adott szervezetnél léteznek-e intézményesült kontrollok, illetőleg, hogy ezek ténylegesen működnek-e, betöltik-e rendeltetésüket. Ehhez az indexhez olyan faktorok tartoznak, mint a szervezet belső szabályozása, a belső ellenőrzés, valamint az egyéb integritás kontrollok: etikai követelmények meghatározása, összeférhetlenségi helyzetek kezelése, a bejelentések, panaszok kezelése, rendszeres kockázatelemzés.

Az EVT és KVNT esetében minél magasabb az index értéke, annál több kockázati tényező van jelen az adott szervezet működésében. Ezzel szemben a KMKT tekintetében minél magasabb a mutatószám értéke, annál több a szervezetben kiépült és/vagy működő kontrollok mennyisége.

Az önkéntesen résztvevő szervezetek által visszaküldött kérdőívek valóságot tükröző kitöltését az ÁSZ a feldolgozás során nem kontrollálta, így az esetlegesen téves válaszok kiszűrésére nem került sor. Az egyes intézménycsoportok hasonlóan feltételezett jellemzői ellenére előfordult,

hogy az azonos intézménycsoporthoz tartozó szervezetek egy-egy adott kérdésre (például közszolgáltatás nyújtása) szélsőségesen eltérő válaszokat adtak, amely az átlag index értékeket is befolyásolta. Az elemzésnek nem célja a hibás vagy nem megfelelően értelmezett kérdésekre adott válaszok kiszűrése, csak utalunk az elemzésünkben arra, ha az adatok ellentmondásokat jeleznek. A felkért intézmények kiválasztásához a Magyar Államkincstár adatbázisát használtuk fel.

A következő táblázatban a felmérésben használt fontosabb fogalmakat ismertetjük:

gazdasági érdekelttség	Gazdasági érdekelttség lehet különösen gazdasági társaságban (Kft., Bt., Nyrt., Zrt.) tulajdoni részesedés, gazdasági vezetői tisztség vagy tagság, illetőleg a szervezet tevékenységi köréhez hasonló tevékenységet folytató egyéb szervezetben (alapítvány, szakmai vagy társadalmi érdekképviselői szervezet) betöltött tisztség.
integritás	Az „integritás” – egyik gyakran használt jelentése szerint – az elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti, vagyis olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek megfelel. Integritás-irányítási rendszer bevezetése a szervezetben a szervezethez rendelt közfeladatok integritás szempontú ellátását, az érték alapú működéssel (integritással) összefüggő szervezeti követelmények következetes érvényesítését jelenti. (Forrás: „Magyarországi államháztartási belső kontroll standardok Útmutató”, kiadta az NGM 2012 decemberében)
intézkedési terv	Az ellenőrzési javaslatok alapján az ellenőrzött szervezet, szervezeti egység által készített intézkedések végrehajtásának ütemezése a végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével. (Forrás: 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről, 2. § k) pont)
kockázatelemzés	Kockázatelemzés alatt a működés, illetve egyes tevékenységek, folyamatok lehetséges kockázatainak azonosítását, illetve értékelését értjük, amelynek során a kockázatok bekövetkezési valószínűségét, okozott hatását, illetve a kockázat bekövetkeztének elkerülésére, illetve hatásának csökkentésére teendő intézkedéseket vizsgálják.
kockázatkezelés	Kockázatkezelés minden olyan tevékenység, amely eredményeként a kockázat bekövetkezési valószínűsége vagy hatása megszüntethető, illetve elfogadható szintre csökkenthető.
koncessziós szerződés	A koncesszió olyan engedélyezés vagy engedmény, melynek alapján az állam vagy az önkormányzat a törvényben meghatározott tevékenységek gyakorlásának vagy meghatározott vagyontárgyak létrehozásának és működtetésének jogát visszterhes szerződésben, időlegesen úgy engedi át, hogy a jogosultnak részleges piaci monopóliumot biztosít. Koncesszió-köteles tevékenységek pl. az országos közutak, csatornák működtetése, a bányászati kutatás és kitermelés, a szerencsejátékok szervezése, vagy a közforgalmú vasúti személyszállítás.

korrupciós kockázat	Korrupciós kockázat alatt azt értjük, hogy az adott intézménynek a más személyekkel és szervezetekkel folytatott együttműködése során milyen valós vagy vélt lehetőségek merülnek fel, amelyek az együttműködő fél számára jogosulatlan előnyöket jelenthetnek, az adott intézmény – vagy tágabb értelemben a közszféra – számára pedig valamilyen kárt okozhatnak.
közérdekű bejelentés	A közérdekű bejelentés olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. (2013. évi CLXV. törvény 1. § (3) bekezdés)
közszolgáltatás	A költségvetési szervek azon jogszabályban meghatározott vagy a költségvetési szerv által önként vállalt feladatait kell érteni, amelyek célja közösségi igények kielégítése.
külső tanácsadó	„Külső tanácsadó” alatt olyan megbízási vagy vállalkozási szerződés alapján foglalkoztatott vállalkozót vagy gazdasági társaságot kell érteni, aki/amely szakértői közreműködést nyújtott a szervezet számára az uniós támogatások megszerzésére irányuló pályázat elkészítésében.
munkahelyi rotáció	A rotáció lényege, hogy bizonyos munkakörök esetében, előre meghatározott idő elteltét követően a munkatársakat más munkakörökbe irányítják át.
„négy szem” elve	A „négy szem” elve olyan kontroll-mechanizmus, ami az irat-, illetve pénzügykezelési dokumentumok legalább két ember általi áttekintését, illetőleg ellenőrzését jelenti.
panasz	A panasz olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más - így különösen bírósági, közigazgatási - eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat. (2013. évi CLXV. törvény 1. § (2) bekezdés)
rendszeres korrupciós kockázatelemzés	Rendszeres korrupciós kockázatelemzés alatt a korrupciós szempontból releváns kockázatok időszakonkénti (legalább évente végzett) felmérését, azonosítását és olyan kiértékelését értjük, amely alapján a kockázatok mérséklése érdekében konkrét lépések fogalmazhatók meg.
szabálytalansági eljárás (EU)	Az Európai Unió támogatásával megvalósuló projektek során a szabálytalansági eljárást a közreműködő szervezet indítja el és folytatja le akkor, ha a szabálytalanság gyanúját már észlelte. Az eljárás célja, hogy a hibák javításra, a hiányosságok pótlásra kerüljenek, azaz szabályszerűen kerüljön végrehajtásra a projekt.
teljesítményértékelési rendszer	Az egyes munkavállalók által végzett munka mennyiségének és minőségének rendszeres időszakonkénti megítélése szabályozott, illetve egységes és rendszerbe foglalt módon.

3. AZ ELEMZÉS FŐBB ADATAI

Elemzésünkkel segítséget kívánunk nyújtani az egyes rend- és honvédelmi intézmények számára ahhoz, hogy a szervezetük integritását fenyegető veszélytényezők beazonosítását, és az azok kezeléséhez szükséges kontrollok felmérését maguk is el tudják végezni. Az intézmények vezetői pedig az így megszerzett információk birtokában folytathassák szervezetük kontrollrendszerének fejlesztését és integritásuk erősítését.

Az elemzés célja, hogy meghatározza a jelentősebb kockázati tényezőket, illetve a kontrollrendszerben fellelhető erősségeket és gyengeségeket.

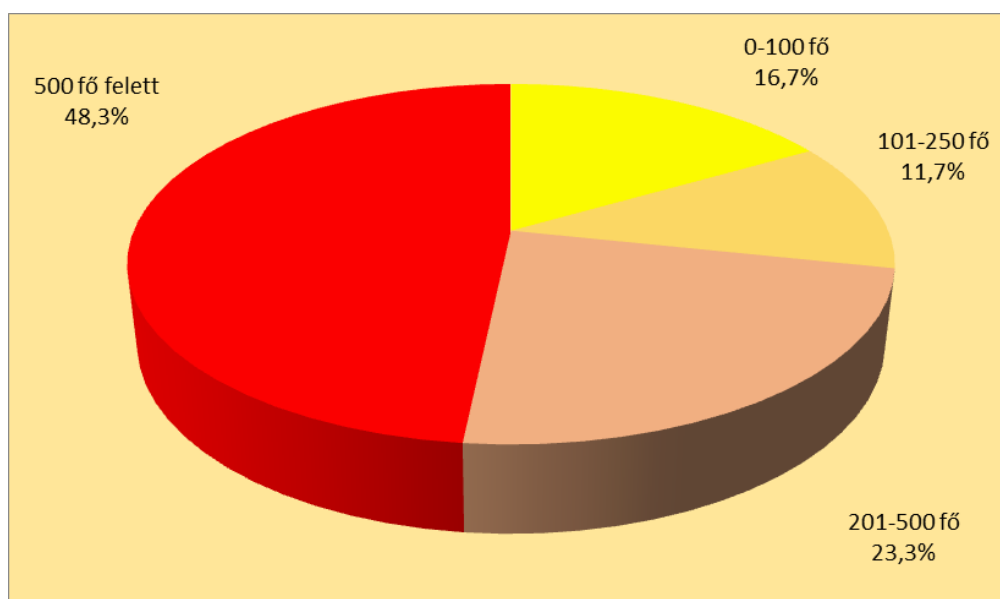
Vizsgált időszak – Az adatfelvételben a felmérési évet megelőző három naptári évre (2011. január 1. – 2013. december 31.) vonatkozó adatokat kérdeztük le. Ahol a kérdés nem tartalmazott külön utalást a hároméves időszakra, ott a válaszadóknak a 2013. december 31-én fennálló állapotnak megfelelően kellett adatot szolgáltatniuk. Ahol az adott kérdés az elmúlt naptári évre vonatkozott, ott az adatszolgáltatási időtartam a 2013. január 1. és 2013. december 31. közötti időszak volt.

Vizsgált intézménycsoport: rend- és honvédelmi intézmények

A „rend- és honvédelem” intézménycsoport keretei között 94 intézményt kértünk fel az integritás kérdőív kitöltésére. A felkért szervezetek közül 60 intézmény töltött ki és küldött vissza kiértékelhető kérdőívet az ÁSZ részére. A felmérésben résztvevő rend- és honvédelmi intézmények száma a korábbi évekhez viszonyítva szignifikáns változást nem mutat – 2011-ben 67, 2012-ben 51, 2013-ban 63, 2014-ben 60 intézmény vett részt a felmérésben. Az **adatok forrása** a 2014. évi integritás felmérésben résztvevő, MÁK adatbázisban szereplő rend- és honvédelmi intézmények. Ki kell emelni, hogy a válaszadó rend- és honvédelmi intézményeknek megközelítőleg a fele 500 főt meghaladó hivatali létszámmal látja el feladatait (lásd 1. sz. ábra). Az intézménycsoport átlagos főállású állományi létszáma 1236 fő.

1. sz. ábra

Válaszadó rend- és honvédelmi intézmények számának alakulása a hivatali létszám tükrében

4. KORRUPCIÓS KOCKÁZATOK ÉS KONTROLLOK

4.1. Átfogó indexértékek alakulása

A válaszadó 60 rend- és honvédelmi intézmény indexértékei alapján meghatározott intézménycsoport mutatószámokat (EVT, KVNT, KMKT) az 1. sz. táblázat mutatja be. Az ismertetett indexértékek viszonyítási pontként szolgálhatnak a válaszadó rend- és honvédelmi intézmények kockázati és kontrollindexeinek értékelésekor.

1. sz. táblázat

Átfogó indexértékek alakulása (%)

Intézménytípusok/mutatószámok	EVT	KVNT	KMKT
rend- és honvédelem	39,16	30,04	77,43
összes válaszadóra (1584 szervezet) számított mutatószámok	34,26	23,23	60,29

A rend- és honvédelmi intézmények indexértékei alapján megállapítható, hogy az intézménycsoportban mind az eredendő veszélyeztetettség (EVT) szint, mind az intézmények veszélyeztetettséget növelő tényezőinek (KVNT) szintje meghaladja ugyanezen indexek összes válaszadóra kalkulált értékeit. Az átlagosnál magasabb kockázati szinteknek megfelelően a rend- és honvédelmi intézményeknél kiépült kontrollok (KMKT) szintje szintén meghaladja a teljes válaszadói kör átlagos kontrollszintjét. Hangsúlyozzuk, hogy az indexértékek a korrupciós kockázatok szintjére utalnak, nem pedig a korrupcióra.

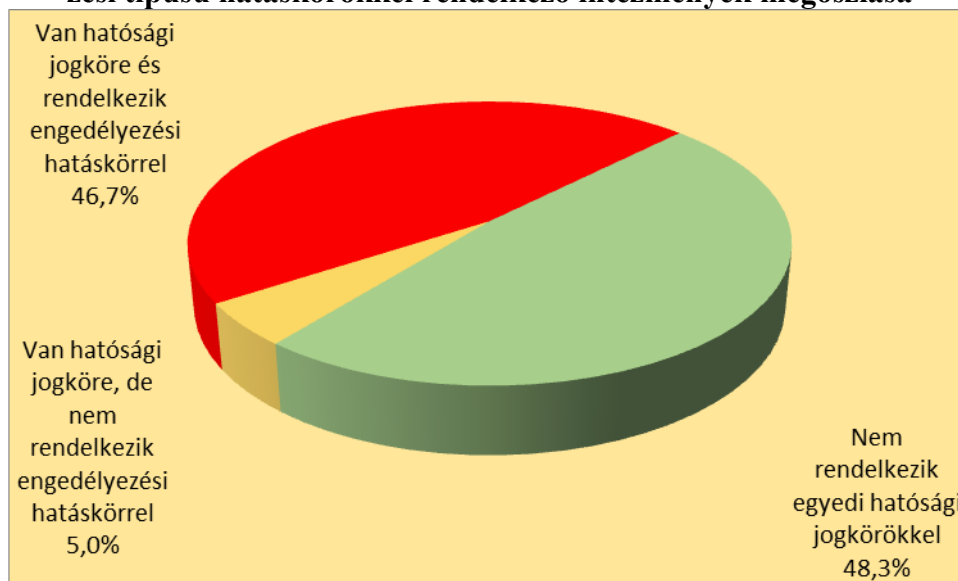
4.2. Eredendő Veszélyeztetettség Tényezők (EVT) index alakulása

A költségvetési szervek eredendő korrupciós veszélyeztetettség tényezői körében többek között olyan kockázatokat vizsgálunk, amelyek alakítása az alapító (Országgyűlés, Kormány vagy helyi önkormányzat) jogalkotási hatáskörébe tartozik, mértéke pedig az adott szervezet mindenkori jogállásától és feladatkörétől függ.

Jogalkotási hatáskörrel a felmérésben részt vevő 60 rend- és honvédelmi intézmény egyötöde (12 intézmény) rendelkezik, amelyből 1 intézmény kivételével mindegyikük feladatkörébe beletartozik a jogszabályok kezdeményezése, valamint 8 intézmény feladatát képezi a jogszabálytervezet kidolgozása is. A válaszok alapján **hatósági jogalkalmazást** folytat a megkérdezett intézmények több mint fele (31 intézmény). Az egyedi hatósági jogkörökkel rendelkezők 90 százaléka rendelkezik engedélyezési típusú hatáskörökkel (lásd 2. sz. ábra), és egy szervezet kivételével az összes válaszadó birtokol kötelezésre irányuló hatásköröket. Érdeemes megjegyezni, hogy a hatósági szerződések kötésére vonatkozó jogkört leszámítva, a kérdőívben szereplő összes hatáskörre egyenként igaz, hogy a hatósági jogalkalmazást folytató intézmények legalább 80 százaléka gyakorolja. A válaszok alapján 19 olyan szervezet van, akik – a hatósági szerződések kötését leszámítva – a felmérésben lekérdezett összes hatósági hatáskörrel rendelkeznek. Az egyedi hatósági jogkörrel rendelkezők több mint fele szokott eltérő gyakorisággal méltányosságot alkalmazni, azonban csak alig több mint 60 százalékuk esetén ismerhetők előre a hatósági mérlegelés szempontjai.

2. sz. ábra

A rend- és honvédelem intézménycsoport hatósági jogalkalmazói, illetve az engedélyezési típusú hatáskörökkel rendelkező intézmények megoszlása

A közvagyonnal gazdálkodás és közpénzek kezelése terén a válaszadó rend- és honvédelmi intézmények 95 százaléka önállóan működő és gazdálkodó, míg 5 százalék önállóan működő¹ költségvetési szerv volt.

Az egyéb veszélytényezők körében a felmérésben részt vevő rend- és honvédelmi intézménycsoport 45 százaléka rendelkezett alárendelt szervekkel és a válaszadó 60 intézményből mindössze kettőnek (3,3%) volt háttérintézménye.

Az eredendő veszélyek között kiemelt figyelmet érdemel a **külső szabályozási környezet** bonyolultsága, ellentmondásossága, hiányossága, amely komoly kockázati kitettséget jelenthet. A rend- és honvédelem szerveire vonatkozó külső szabályozási környezetet a válaszadó intézmények 36,7 százaléka „igen bonyolultnak”, 63,3 százaléka pedig „átlagosnak” ítélte meg. Az intézménycsoport 15 százaléka tartja „ellentmondásosnak” és 20 százaléka „hiányosnak” a szervezetekre vonatkozó hatályos jogi szabályozást.

A **humán erőforrás-gazdálkodáshoz** kapcsolódóan két kockázati tényező alakulását vizsgáltuk az eredendő kockázatok között. A vagyonyilatkozat-tételre kötelezett személyek alkalmazását tekintve elmondható, hogy a válaszadó intézmények 100 százaléka alkalmaz ilyen jellegű kötelezettséggel rendelkező munkavállalót². Az adatok alapján megállapítottuk továbbá, hogy a rend- és honvédelmi intézmények 98,3 százalékánál alkalmaznak a fontos és bizalmas munkakörre jelölt, illetve az ilyen munkakört betöltő személy esetében nemzetbiztonsági szűrést³.

¹ Az önállóan működő és gazdálkodó, illetőleg az önállóan működő kategóriák szerinti felosztást az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 2014. január 1-jétől megszüntette, a kérdés megválaszolásánál azonban az intézményeknek még a törvény 2013. december 31-én hatályos állapotát kellett alapul venniük.

² Vagyonnyilatkozat tételére kötelezett személyek alkalmazása önmagában nem jelent kockázatot csupán arra utal, hogy a szervezetnek vannak korrupciós kockázatoknak kitett tevékenységei.

³ A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 68. §-ában foglalt rendelkezések alapján „a nemzetbiztonsági ellenőrzés célja annak vizsgálata, hogy fontos és bizalmas munkakörre jelölt, illetve az ilyen munkakört betöltő személyek megfelelnek-e az állami élet és a nemzetgazdaság jogszerű működéséhez szükséges, valamint - amennyiben szükséges - a nemzetközi kötelezettségvállalásokból fakadó biztonsági feltételeknek.” A fontos és bizalmas munkakört betöltő személyek körét a törvény melléklete tartalmazza.

4.3. A Korrupciós Veszélyeket Növelő Tényezők (KVNT) index alakulása

A korrupciós veszélyeztetettséget növelő tényezők körében olyan kockázatokat veszünk górcső alá, amelyek leképezik egyfelől a költségvetési szervek jogi, intézményi környezetének jellemzőit (kiszámíthatóság, stabilitás), másfelől az intézmények működtetése során jelentkező – alapvetően a mindenkori menedzsment döntéseitől befolyásolt – változó tényezőket. Utóbbiak körében kiemelhető a közbeszerzésekben, uniós pályázatokban való részvétel, valamint a személyi és költségvetési erőforrásokkal való gazdálkodás vagy a szervezeti dinamikák változása.

A korrupciós veszélyeztetettséget növelő tényezők között jelentős súllyal szerepel az **európai uniós támogatásra**, valamint a **közbeszerzések** lebonyolítására vonatkozó kérdéskör. Az elmúlt három évben a felmérésben részt vevő rend- és honvédelmi intézmények 63,3 százaléka részesült európai uniós támogatásban (lásd 3. sz. ábra). A támogatásban részesülő szervezetek 44,7 százaléka alkalmazott külső szakértőt az uniós támogatás megszerzésére irányuló pályázat elkészítéséhez. A támogatott szervezetek 15,8 százalékaival szemben indult az elmúlt három évben bármilyen okból szabálytalansági eljárás, amely következtében a támogatásban részesülő intézmények 5,3 százalékát elmarasztalták.

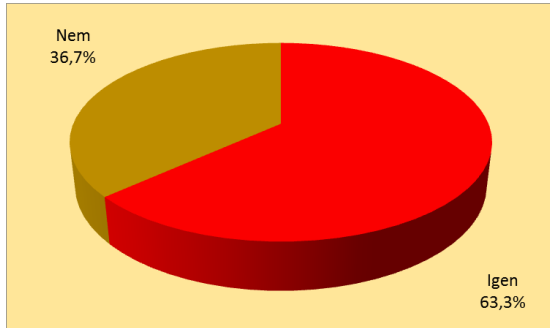
A közbeszerzéseket tekintve elmondható, hogy az intézménycsoport szervezeteinek 83,3 százaléka részt vett az elmúlt három évben közbeszerzési eljárás előkészítésében (lásd 4. sz. ábra), lebonyolításában. Ezen szervezetek az elmúlt naptári évben összesen 225 közbeszerzést fejeztek be eredményesen. A válaszadó intézmények 45 százaléka vett részt az elmúlt három évben olyan közbeszerzési eljárásban, amelyben a közbeszerzés értéke elérte az európai uniós értékhatárt. A vizsgált rend- és honvédelmi szervezetek közül 8 olyan akadt (13,3%), amelyek úgy folytattak le vagy működtek közre az elmúlt három évben közbeszerzési eljárás lefolytatásában, hogy – bármely okból⁴ – nem alkalmazták a közbeszerzési törvény rendelkezéseit, annak ellenére, hogy a beszerzés értéke elérte a közbeszerzési értékhatárt. Az elmúlt három évben közbeszerzési eljárásban részt vevő rend- és honvédelmi intézmények 14 százalékának támadták meg közbeszerzési eljárását a Közbeszerzési Döntőbizottságnál, amelynek eredményeképpen ezen szervezetek 42,9 százalékát elmarasztalták.

---

⁴ A közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény, valamint az 1995. évi XL. törvény 9. §-a felsorolja azon eljárások körét, amelyek nem tartoznak a törvény hatálya alá (kivételek); nem kell alkalmazni rájuk a törvény rendelkezéseit (pl.: védelmi beszerzések, nemzetközi szerződésekben vagy nemzetközi szervezet által meghatározott külön eljárásban történő beszerzés, szolgáltatási koncesszió, közfeladat ellátásának átadására irányuló, kutatási fejlesztési szolgáltatásra vonatkozó eljárás).

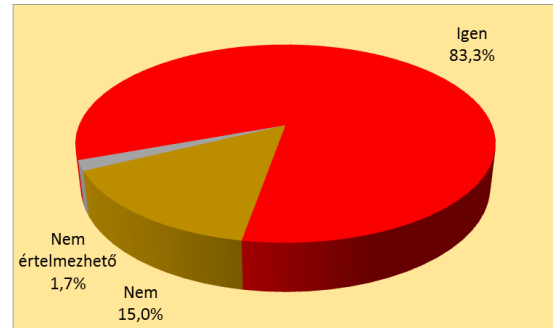
3. sz. ábra

Az elmúlt 3 évben európai uniós támogatásban részesült szervezetek intézménycsoporton belüli megoszlása

4. sz. ábra

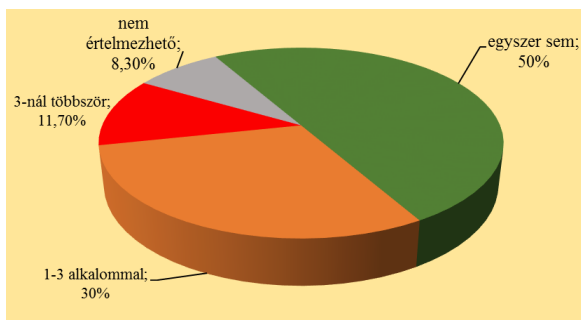
Az elmúlt 3 évben közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában részt vevő szervezetek intézménycsoporton belüli megoszlása

A közbeszerzési eljárásokat, pontosabban az adott közbeszerzési eljárásban részt vevőket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a felmérésben részt vevő intézmények 41,7 százalékának volt az elmúlt három évben olyan közbeszerzési eljárása, amelyben háromnál kevesebb ajánlattevő vett részt (lásd 5. sz. ábra). A megkérdezettek 11,7 százaléka nyilatkozott úgy, hogy ilyen eset szervezetüknél „háromnál többször” is előfordult. Vizsgáltuk továbbá azt is, hogy a szervezeteknél az elmúlt három évben előfordult-e, hogy ugyanaz az ajánlattevő több közbeszerzési eljárást is megnyert, illetve, ha igen, akkor az háromnál több esetben fordult-e elő. Ennek eredményeképpen megállapítottuk, hogy ilyen eset a rend- és honvédelmi intézmények 38,3 százalékánál előfordult, valamint 13,3 százalékuknál „háromnál több esetben” is volt rá példa (lásd 6. sz. ábra).

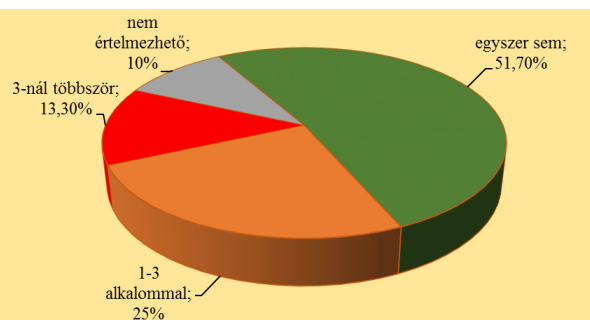
5. sz. ábra

Az elmúlt három évben a szervezeteknek volt-e olyan közbeszerzési eljárása, amelyben háromnál kevesebb ajánlattevő vett részt?

6. sz. ábra

Az elmúlt három évben a szervezeteknél előfordult-e, hogy ugyanaz az ajánlattevő több közbeszerzési eljárást is megnyert?

Az elmúlt három évben a válaszadó intézmények közül 4 olyan szervezet akadt (6,7%), amely „háromnál többször” vett részt olyan közbeszerzési eljárásban, ahol háromnál kevesebb ajánlattevő volt, illetve „háromnál többször” fordult elő, hogy ugyanaz az ajánlattevő nyert (lásd 2. sz. táblázat).

2. sz. táblázat

A közbeszerzési eljárásban résztvevő ajánlattevők és a megnyert pályázatok arányának alakulása a válaszadó rend- és honvédelmi intézményeknél

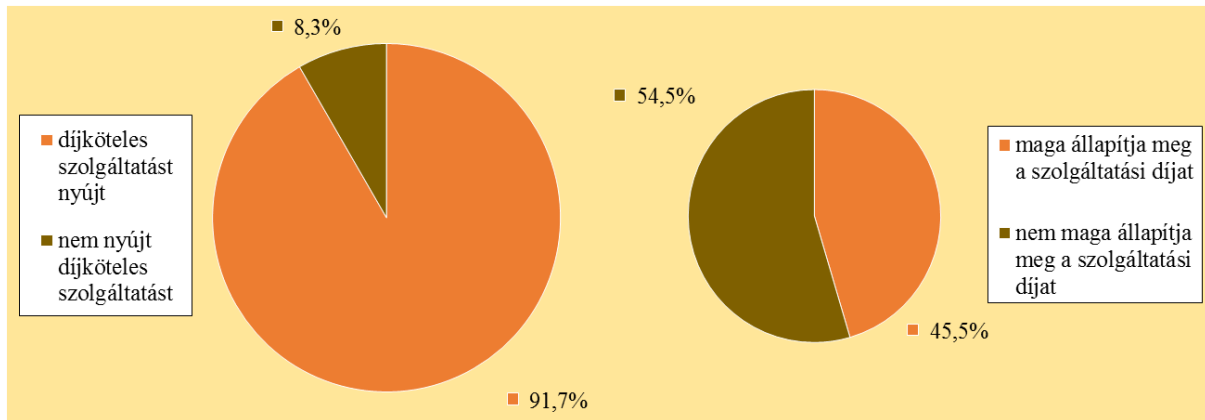
	Válaszok	Az elmúlt három évben Szervezetüknél előfordult-e, hogy ugyanaz az ajánlattevő több közbeszerzési eljárást is megnyert?	
		1-3 alkalommal	3-nál többször
Az elmúlt három évben Szervezetüknek volt-e olyan közbeszerzési eljárása, amelyben háromnál kevesebb ajánlattevő vett részt?	1-3 alkalommal	8 intézmény (13,3%)	3 intézmény (5%)
	3-nál többször	3 intézmény (5%)	4 intézmény (6,7%)

A **közvagyonnal gazdálkodás és közpénzek kezelése** kategóriában a korrupciós veszélyeket növelő tényezők között azonosítottuk az ingatlanhasznosítást, az értékpapírok feletti rendelkezést, a vételi és elővásárlási jogok meglétét, koncessziós szerződés előkészítésében vagy megkötésében történő részvételt, valamint a PPP-konstrukcióban való részvételt. A megkérdezett intézmények közül az elmúlt három évben egyik sem rendelkezett értékpapírral, vagyoni értékű jogokkal. Összesen egy szervezet (1,7%) vett részt koncessziós szerződés előkészítésében vagy megkötésében és mindössze két (3,3%) olyan intézmény akadt, amely szerződés keretében részt vett PPP-konstrukcióban. Egyedül az ingatlanhasznosítással kapcsolatos kérdésre válaszolt a felmérésben részt vevő szervezetek meghatározó hányada „igen”-nel, 48,3 százalékuk hasznosította az elmúlt három évben valamely ingatlanát.

A válaszadó intézmények körében egy olyan közszolgáltatást nyújtó szervezet található, ahol az igénybevevők részéről az adott szolgáltatás iránt megnyilvánuló kereslet tartósan és lényegesen meghaladja a szolgáltatásból rendelkezésre álló kínálatot. Emellett a közszolgáltatást nyújtó szervezetek 91,7 százaléka nyújt díjköteles szolgáltatást, illetve ebben a körben 45,5 százalékuk maga határozza meg a szolgáltatás díját (lásd 7. sz. ábra).

7. sz. ábra

A közszolgáltatást nyújtó szervezetek közül a díjköteles szolgáltatást nyújtók aránya, valamint azon belül a szolgáltatási díj meghatározására jogosultak aránya

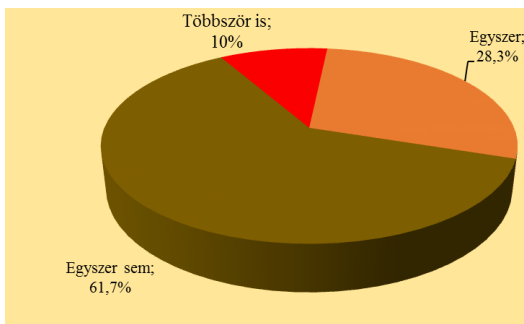

A „rend- és honvédelem” intézménycsoportban a gazdasági társaságokban meglévő tulajdonosi részesedéssel összefüggő korrupciós kockázatok nem jelennek meg, mivel a válaszadó szervezetek egyike sem rendelkezik ilyennel.

A **külső szabályozási környezet** gyakori változása növeli a veszélyeztetettséget, befolyásolja a kialakított feladatellátás menetét, ezáltal bizonytalanságot okozhat. A megkérdezett rend- és honvédelmi szervek 38,3 százaléka nyilatkozott úgy, hogy az elmúlt három évben lényegesen változott a jogállására vagy szervei önállóságára vonatkozó jogi szabályozás. Ebből 10 százalék esetében ez „többször” is megtörtént az időszak alatt (lásd 8. sz. ábra). Emellett a válaszadó intézmények 68,4 százaléka esetében változott a szervezet tevékenységére vonatkozó jogi szabályozás lényegesen az elmúlt három évben, amelyből 61,7 százaléknál ez „többször” is előfordult az időszak alatt (lásd 9. sz. ábra).

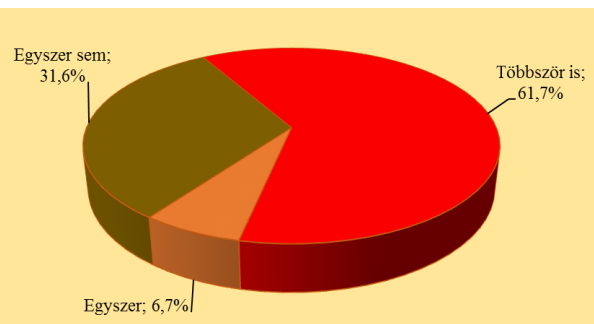
8. sz. ábra

Az elmúlt három évben a szervezetek jogállására vagy szervei önállóságára vonatkozó jogi szabályozás változott-e lényegesen?

9. sz. ábra

Az elmúlt három évben a szervezetek tevékenységére vonatkozó jogi szabályozási környezet változott-e lényegesen?

Az állandó vagy ritkán változó **szervezeti struktúra** megfelelő háttérrel biztosíthat a kiegyensúlyozott intézményi működéshez. A folyamatos szervezeti változás, illetve a szervezeti struktúra összetettsége és bonyolultsága ugyanakkor kockázatokat hordoz magában, növeli a veszélyeztetettséget, instabilitást és kiszámíthatatlanságot okozhat. A válaszadó intézmények 83,3

százaléka rendelkezik 6 vagy annál több szervezeti egységgel, ugyanez a szám az intézménycsoport 35 százalékánál 15 vagy annál több. A vezetési szintek számát tekintve a válaszok alapján elmondható, hogy a szóban forgó intézmények ugyancsak 83,3 százalékuk rendelkezik két-től több vezetési szinttel, 23,3 százalékuk pedig négyenél is többel. Az elmúlt három évben történt struktúraváltozások gyakoriságát vizsgálva, megállapítható, hogy a rend- és honvédelmi szervek 63,3 százalékánál történt ilyen jellegű változás az időszak alatt, 28,3 százalékuknál „több, mint két alkalommal”. Ami a legutóbbi szervezeti struktúraváltozás időpontját illeti, a változáson az utóbbi három évben keresztülment szervek felénél „több, mint egy éve”, 34,2 százalékánál „6-12 hónapja”, 15,8 százalékánál „kevesebb, mint 6 hónapja” történt a változtatás. A **szervezeti kultúrát** tekintve kockázatot mérséklő tényezőként, az intézmények 63,3 százaléka méri és értékeli rendszerszerűen a közép- és hosszú távú tervek végrehajtását nyilvánosan megismerhető mutatókkal.

A **működési jellemzők** körében adott válaszok alapján megállapítottuk, hogy az adott intézmények 51,7 százaléka vesz igénybe szakértői közreműködést alapfeladatainak ellátására. A válaszadó szervezetek 20 százalékának vannak kiszervezett feladatai, ezek jellemzően vagy az alaptevékenység körébe tartoznak vagy funkcionális feladatok. Egy olyan intézmény van, amely esetében alap- és funkcionális feladatok is kiszervezésre kerültek. További kockázati kitettséget növelő tényező, hogy a vizsgált intézmények 78,3 százaléka rendelkezik érvényes többéves megállapodással nem-állami szervezettel.

A **humánerőforrás-gazdálkodás** körében a szervezetek munkavállalóinak fluktuációját tekintve megállapítottuk, hogy az intézménycsoportra jellemző átlagos szervezeti állomány 7,4 százalékának megfelelő új munkavállaló érkezett az előző évben, míg 6,6 százalékának megfelelő távozott. A megkérdezett intézmények 90 százalékánál fordult elő az elmúlt három évben, hogy valamely munkavállalójával szemben – a munkájával kapcsolatosan – büntetőeljárás indult.

4.4. A Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezője (KMKT)

Az index tekintetében olyan faktorokat veszünk sorra, mint a szervezet belső szabályozása, a külső és belső ellenőrzés, valamint az egyéb integritás kontrollok: etikai követelmények meghatározása, összeférhetlenségi helyzetek kezelése, a bejelentések, panaszok kezelése, rendszeres kockázatelemzés és tudatos stratégiai menedzsment.

A kontrollok körében felmértük, hogy a vizsgált szervezetek hogyan biztosítják a szabályszerű **közbeszerzések** lefolytatásához szükséges speciális szakértelmet⁵. A rend- és honvédelmi szervek 90 százaléka alkalmaz valamilyen speciális szakértelmet, 75,9 százalékuk a lehetséges négyből csak egyféle – döntően külső szakértői – szakértelemtípust vesz igénybe, míg 22,2 százalékuk kétfélet. Egyetlen intézmény nyilatkozott úgy, hogy háromféle speciális szakértelemtípust is alkalmaz és a felmérésben részt vevő szervezetek közül egyik sem alkalmazza az összes felkínált megoldást. Az intézménycsoport által igénybe vett speciális szakértelemtípusokat és azok megoszlását a 10. sz. ábra szemlélteti.

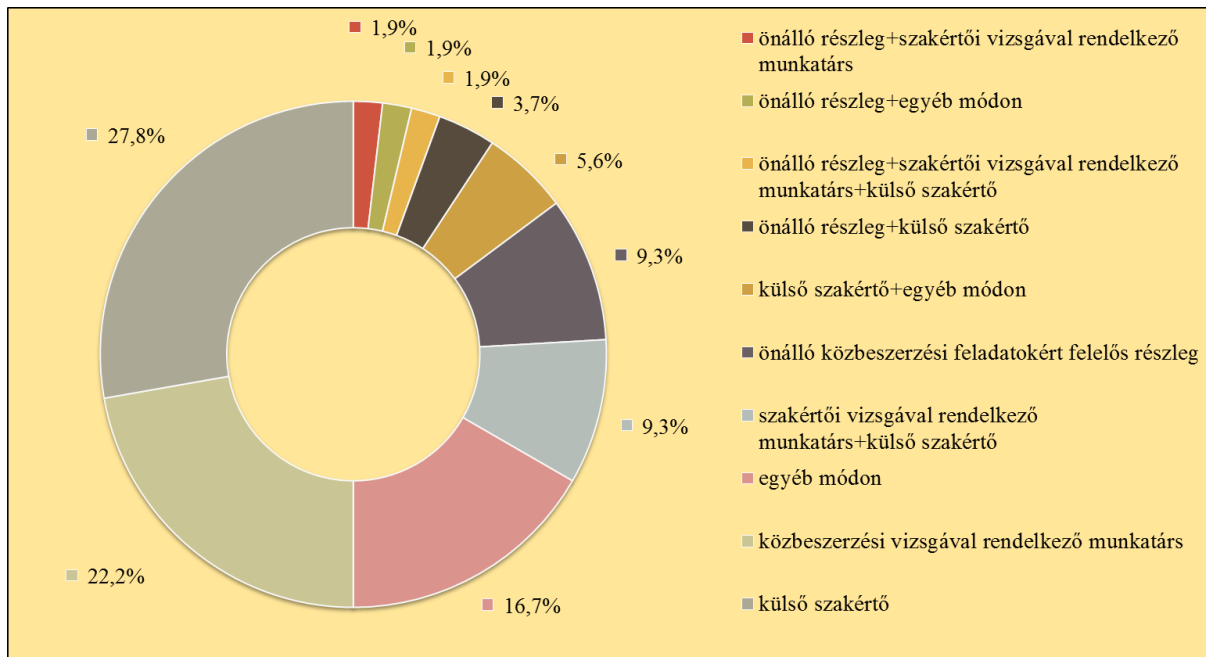
---

⁵ 1. önálló közbeszerzési feladatokért felelős részleg működése, 2. közbeszerzési szakértői vizsgálóval rendelkező munkatárs alkalmazása, 3. külső közbeszerzési szakértő, illetve szakértői szervezet megbízása, 4. egyéb megoldás alkalmazása

10. sz. ábra

A rend- és honvédelmi szervek által a közbeszerzési eljárások során alkalmazott speciális szakértelem

A közbeszerzési tevékenységhez kapcsolódóan ugyancsak kontrollként vizsgáltuk a közbeszerzés útján beszerzett áruk vagy szolgáltatások teljesítése megfelelőségének rendszerszerű ellenőrzését, amelyet a szervezetek 86,7 százaléka végez. Az adott válaszokat kielemezve érdemes megvizsgálni az elmúlt három évben közbeszerzési eljárás előkészítésében vagy lebonyolításában részt vett intézményekkel kapcsolatban néhány kontrollelem kiépültségét is (lásd 3. sz. táblázat). Azon kontrollelem kiépítettségi szintjét tekintjük kockázatosnak, amelyek esetében a kapott válaszok alapján meghatározott százalékos érték elmarad az intézménycsoportra jellemző átlagos kontrollszint értékétől (77,43%). Ez alapján a vizsgált 13 kontrollemből 6 kockázatosnak minősíthető, nem szabad figyelmen kívül hagyni ugyanakkor, hogy ezek közül három ugyanahhoz a kérdéskörhöz tartozik és egymás kiegészítői sok tekintetben.

Megvizsgáltuk, hogy milyen arányban rendelkeznek a külső szakértők alkalmazásának feltételeire vonatkozó külön szabályozással az elmúlt három évben külső szakértő(k) bevonásával közbeszerzési tevékenységet folytató intézmények. Megállapítottuk, hogy a közbeszerzési tevékenységet folytató rend- és honvédelmi szervek kevesebb, mint fele (45,8%) rendelkezik külön szabályozással a külső szakértők alkalmazásának feltételeiről. Kockázati kitettséget növelő tényezőként azonosítottuk továbbá a külső szereplőkkel való kapcsolattartás szabályozásának a hiányát, amellyel a szóban forgó intézmények 66 százaléka teljes körűen nem rendelkezik, valamint a különböző ajándékok, meghívások, utaztatás elfogadása feltételeit a közbeszerzési tevékenységet folytató szervezetek 72 százaléka szabályozza. Az intézménycsoportra jellemző kontrollszint átlagos értékétől elmaradó kontrollok ellenére összességében megállapítható a rend- és honvédelmi intézmények körében a közbeszerzési tevékenységhez kapcsolódó kontrollok kiépültségének magas szintje.

**Közbeszerzési tevékenységhez kapcsolódó kontrollok kiépültsége
a rend- és honvédelmi intézmények körében (%)**

		Kockázati tényező
		Részt vett közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában az elmúlt 3 évben*
Kockázati tényezőhöz rendelt kontrollok kiépítettsége	Önálló, közbeszerzési feladatokért felelős részleget működtet	20%
	Olyan munkatársa(ka)t alkalmaz, aki(k)nek közbeszerzési szakértői vizsgájuk van	36%
	Külső közbeszerzési szakértőt, illetve szakértői szervezetet bíz meg	48%
	Ha alkalmaz külső szakértőt, van külön szabályozása a külső szakértők alkalmazásának feltételeiről	45,8%
	Rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal	98%
	Ha nem rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal, a gyakorlat során legalább három ajánlatot kér be	100%
	Rendszerszerűen vizsgálja a közbeszerzések útján beszerzett áruk vagy szolgáltatások teljesítésének megfelelőségét	94%
	Szabályzattal rendelkezik a külső szereplőkkel való kapcsolattartásra	34%
	Rendelkezik hatályos közbeszerzési szabályzattal a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítására	98%
	Ha rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal, a szabályzat előírja a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések esetén legalább három ajánlat bekérését	100%
	Szabályozza az összeférhetlenség kérdését	100%
	A belső szabályozás kötelezővé teszi a munkatársaknak, hogy nyilatkozzanak gazdasági vagy - a Szervezet tevékenysége szempontjából releváns - egyéb érdekeltségeikről	94%
	Szabályozva vannak-e a különféle ajándékok, meghívások, utaztatás elfogadásának feltételei	72%

*A válaszadó 60 intézményből 50 vett részt az elmúlt 3 évben közbeszerzésben

A **szervezeti kultúra és szervezeti értékek** terén megállapítottuk, hogy a megkérdezett rend- és honvédelmi intézmények 43,3 százaléka rendelkezik nyilvánosan közzétett stratégiával. A nyilvános stratégiával rendelkező szervek 88,5 százaléka esetében a közzétett stratégia tartalmazza a szervezeti kultúra javítása, az integritás erősítése vagy a korrupció elleni fellépés témakörök valamelyikét. A teljesítmény mérhetőségének, a tervek megvalósulása nyomon követhetőségének, a hatékony kontrollingnak alapvető feltétele a közép- és hosszú távú stratégiai tervek lebontása rövidebb távú, konkrét feladatokat tartalmazó operatív tervekre, amelyet a felmérésben részt vevő intézmények 85 százaléka alkalmaz. Kockázatot mérséklő tényezőként vesszük figyelembe továbbá, hogy a megkérdezett szervezetek 91,7 százalékánál működik szervezett dolgozói érdekképviselő.

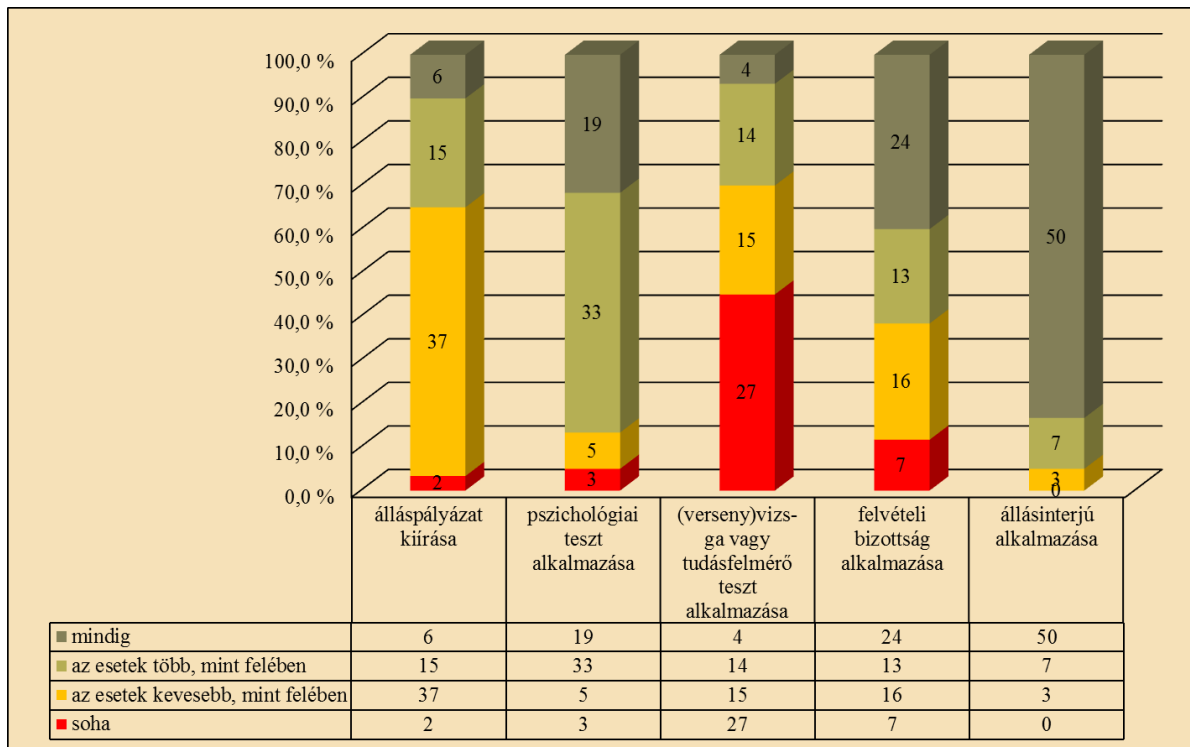
A **működési jellemzők** kategóriájában kockázati kitettséget mérséklő kontrolltényezőként a beszerzési szabályzat meglétét, illetve a – belső ellenőrzési feladatok megtervezéséhez nem kapcsolódó – kockázatelemzési gyakorlatot vizsgáltuk. Megállapítottuk, hogy a válaszadó szervezetek 95 százaléka rendelkezik beszerzési szabályzattal, és a többi intézmény esetében is gyakorlat a beszerzés során legalább három ajánlat bekérése.

A megkérdezett rend- és honvédelmi intézmények 85 százaléka végez – a belső ellenőrzési feladatok megtervezésén kívül is – rendszerszerű kockázatelemzést. 82,4 százalékuk a kockázatelemzés során azonosított kockázati tényezőket adatbázisban rögzíti, 98 százalékuk értékeli a kockázatelemzés eredményét és az eredmények alapján ugyancsak 98 százalékuk folytat kockázatkezelési tevékenységet. A kontroll hatékony működéséhez mindhárom, egymásra épülő résztevékenység folytatása szükséges. A kockázati tényezőket adatbázisban rögzítő intézmények közül kivétel nélkül mind értékeli a kockázatkezelés eredményeit és folytat kockázatkezelési tevékenységet valamilyen gyakorisággal. Ebben a csoportban a szervezetek 83,3 százaléka nyilatkozott úgy, hogy „néha”, 16,7 százalékuk pedig úgy, hogy „mindig” végeznek kockázatkezelési tevékenységet.

A **belső szabályozottság** témakörében a válaszok alapján megállapítottuk, hogy a megkérdezett intézmények 95 százaléka rendelkezik hatályos és aktualizált szervezeti és működési szabályzattal, 98,3 százalékuk iratkezelési, valamint utalványozási szabályzattal, mindegyiküknek van kötelezettségvállalási, továbbá titokvédelmi szabályzata. A válaszadók 96,7 százaléka kidolgozta az informatikai és a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzésekre vonatkozó beszerzési szabályzatát. Az intézménycsoportban minden szervezet valamilyen formában szabályozza az összeférhetetlenség kérdéskörét, jellemzően más szabályzatok részeként, egy olyan szerv akadt, amely külön összeférhetetlenségi szabályzatot helyezett hatályba. A válaszadók 93,3 százaléka belső szabályzatban kötelezi a munkatársakat, hogy nyilatkozzanak gazdasági vagy egyéb érdekeltségeiről, valamint minden szervezet minden munkatársa rendelkezik munkaköri leírással, amelyeket a megkérdezettek 96,7 százaléka folyamatosan hozzá is igazít a megváltozó belső szabályzatokhoz. Ebben a témakörben is azonosítottunk kockázatosnak tekinthető (az intézménycsoporti átlagos KMKT-től elmaradó) tényezőket. A különféle ajándékok, meghívások, utaztatás elfogadásának a feltételeit a felmérésben részt vevő teljes rend- és honvédelmi intézménycsoport 71,6 százaléka szabályozza, míg a szervezeten belüli közérdekű bejelentők védelmét szolgáló belső szabályzatot a nyilatkozók fele dolgozott ki. A szóban forgó szervezetek 43,3 százaléka szabályozza csupán a külső szakértők alkalmazásának a feltételeit.

11. sz. ábra

A humánpolitikai kontrollok kiépültsége a válaszadó rend- és honvédelmi szervezetek körében*

*Az diagram oszlopain és a jelmagyarázatban szereplő értékek darabszámban értendők

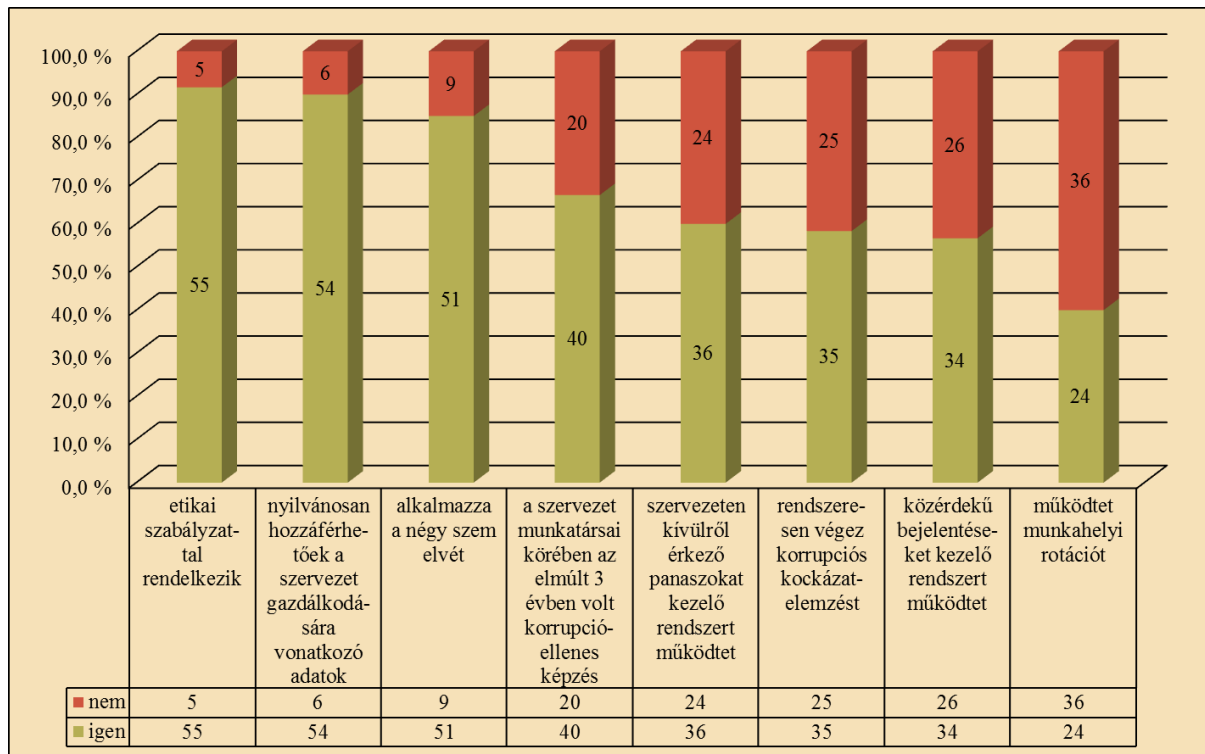
A **humánerőforrás-gazdálkodás** terén kockázatokat mérséklő kontrollok szempontjából főként a toborzás és kiválasztás folyamatának gyakorlati megvalósítását vizsgáltuk. A kiválasztási eljárás vonatkozásában öt szempont alapján mértük fel a felmérésben részt vevő szervezetek aktuális gyakorlatát (lásd 11. sz. ábra). Ezek az álláspályázat kiírása, pszichológiai teszt alkalmazása, vizsga vagy készségfelmérő teszt alkalmazása, felvételi bizottság közreműködése, illetve állásinterjú alkalmazása. Az adott válaszok alapján kiderült, hogy a megkérdezett szervezetek között nincs olyan, amely egyik szűrőt sem alkalmazza, valamint egyetlen olyan szerv van, ahol mindig minden esetben alkalmazzák az összes fajta szűrőt a kiválasztás során. Jellemzően a tudás (készség-)felmérő tesztet leszámítva (az intézménycsoport 45 százaléka nyilatkozott úgy, hogy ezt az eszközt soha nem használja) minden megkérdezett intézmény alkalmazza az összes többi fajta kiválasztási módszert különböző gyakorisággal. A legelterjedtebb az állásinterjú, a válaszadók 83,3 százaléka alkalmazza minden esetben.

Az egyik legfontosabb kockázatot mérséklő tényező a megfelelő **belső ellenőrzési rendszerek és módszerek** megléte és alkalmazása. A rend- és honvédelem intézménycsoportban minden szervezetnél működik különböző formákban belső ellenőrzés, amelynek függetlenségét minden megkérdezett szerv biztosítottnak vallotta. A belső ellenőrök képzettsége a megkérdezettek 98,3 százaléka esetében megfelel a kormányrendeletben foglalt előírásoknak. 90 százalékuk rendelkezik elfogadott stratégiai ellenőrzési tervvel, viszont mindannyian rendelkeznek elfogadott éves ellenőrzési tervvel. Az intézmények 98,3 százaléka végez az ellenőrzési tervek megalapozásához kockázatelemzést, valamint készít a belső ellenőrzés által megfogalmazott javaslatokra dokumentáltan intézkedési tervet.

A **speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások** körében adott válaszokat a 12. sz. ábra foglalja össze.

12. sz. ábra

Speciális korrupcióellenes intézkedések alkalmazása a válaszadó rend- és honvédelmi szervezetek körében*

*Az diagram oszlopain és a jelmagyarázatban szereplő értékek darabszámban értendők

A felmérésben felsorolt korrupcióellenes intézkedések elterjedtsége eltérő képet mutat. Ahogy az az ábrából is kitűnik a legjellemzőbb intézkedések az etikai szabályzat megléte (91,7%), a szervezetek gazdálkodására vonatkozó adatok nyilvános hozzáférhetővé tétele (90%), valamint a „négy szem” elv alkalmazása (85%). A válaszok alapján a többi speciális korrupcióellenes intézkedés az intézménycsoportban tapasztalt gyakorisága alapján a kockázatos kategóriába sorolható, vagyis alacsonyabb az azokat alkalmazók százalékos aránya az intézménycsoporti átlagos KMKT értéknél (77,43%). A korrupcióellenes képzések, a kívülről érkező panaszokat kezelő rendszer, a korrupciós kockázatelemzés, valamint a közérdekű bejelentéseket kezelő rendszer nagyjából a megkérdezett szervezetek 60 százalékánál van jelen, a munkahelyi rotációt azonban csak az intézmények 40 százaléka működteti.

Elemzésünkben a közbeszerzést folytató intézmények vonatkozásában, illetve a kockázatokat mérséklő kontrolltényezők kategóriánkénti áttekintése során már részben érintettük a „**lágyműködés**” körét. Ide olyan kontrollokat sorolunk, amelyek alkalmazását jogszabály nem írja elő, annak kialakítása és működtetése a szervezet menedzsmentjének döntésén múlik (önként vállalt kontrollok). A felmérésben többek között a következő „**lágyműködés**” kontrollokra kérdeztünk rá: 1. szervezeten kívüli szereplőkkel való kapcsolattartás szabályozottsága, 2. teljesítményértékelések jövedelem-befolyásoló hatása, 3. az integritási és a korrupcióellenes témák megjelenése a nyilvános stratégiákban, 4. az ajándékok, meghívások és utaztatás elfogadása feltételeinek szabályozottsága, 5. az alkalmazottak gazdasági és egyéb érdekeltségeikre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettsége.

A kérdőívben felsorolt külső szereplőkkel való kapcsolattartás szabályozottságára vonatkozóan korrupciós kockázatot jelenthet, hogy a felmérésben részt vevők csupán 35 százaléka szabályozta mind a gazdasági szereplőkkel, mind a politikusokkal és más állami/önkormányzati szervezetek vezető tisztségviselőivel való kapcsolattartási formát, míg ugyancsak 35 százaléka nem

szabályozta egyiket sem. A válaszadó szervezetek 98,3 százaléka működtet egyéni teljesítményértékelési rendszert, azonban 62,7 százalékuknál ez egyáltalán nem befolyásolja a jövedelmek alakulását. A nyilvános stratégiával rendelkező szervek (megkérdezettek 43,3 százaléka) 88,5 százalékánál a közzétett stratégia tartalmazza a szervezeti kultúra javítása, az integritás erősítése vagy a korrupció elleni fellépés témakörök valamelyikét. Az ajándékok, meghívások, utaztatás elfogadásának a feltételeit illetően a válaszadó rend- és honvédelmi intézmények 71,6 százaléka rendelkezik a témáról szabályzatban, ami elmarad az intézménycsoporti átlagos KMKT értéktől. Kockázatot mérséklő tényezőnek tekinthetjük továbbá, hogy a nyilatkozó intézmények 93,3 százaléka kötelezi a munkatársakat belső szabályzatban, hogy nyilatkozzanak gazdasági vagy egyéb érdekeltségeikről.

5. KIEMELT FIGYELMET ÉRDEMLŐ KOCKÁZATI TÉNYEZŐK INDEXENKÉNT

Tanulmányunk második részében a rend- és honvédelem intézményei figyelmébe ajánljuk a kérdőívnek azokat a kérdéseit, amelyekre adott válaszok az intézménycsoport átlagánál nagyobb korrupciós veszélyeztetettséget jeleznek. Ennek meghatározására egy nagyon egyszerű módszert alkalmaztunk. Kiindultunk a három kockázati területnek (eredendő veszélyeztetettség, veszélyeztetettséget növelő tényezők, kontrollok) a rend- és honvédelem intézményeire számított összesített indexértékeitől, majd azt vizsgáltuk, hogy a kérdőívben szereplő egyes kérdésekre átlagosan milyen válaszokat adtak az egyes intézmények. Ha ez utóbbi átlag kedvezőtlenebb (kockázatosabb) értéket mutatott, mint az intézménycsoport EVT, KVNT, illetve KMKT indexe (attól függően, hogy az adott kérdésre adott válasz mely index értékénél került beszámításra), akkor az adott kérdéshez tartozó tényezőt kiemelt figyelmet érdemlőnek tekintjük. Természetesen ez a kicsit sematikus kiválasztás csak a figyelemfelhívásra alkalmas.

Az egyes szervezeteknek maguknak kell eldönteniük, hogy esetükben az adott tényező valóban korrupciós kockázatot jelent-e. Például általában igaz, hogy a külső szakértők igénybevétele növeli a korrupció veszélyét, hiszen ezáltal egy olyan személy kapcsolódik be a szervezet feladat-ellátásába, akit a szervezet kevésbé ismer, vagy akivel szemben kevésbé tudja a saját (összeférhetetlenségi, etikai) követelményeit érvényesíteni. Adott esetben azonban lehet olyan szakértői szolgáltatásról szó, amellyel szemben szintén magas követelményeket támaszt a jogalkotó. Következésképpen ilyenkor a korrupciós veszélyeztetettség kisebb lesz.

A rend- és honvédelem intézménycsoportra számított 2014. évi három indexet, valamint az egyes indexekhez tartozó kiemelt figyelmet érdemlő kérdések sorszámát a 4. számú táblázat tartalmazza.

4. sz. táblázat

A „rend- és honvédelem” intézménycsoport átlagos indexei és az azokhoz tartozó, kiemelt figyelmet érdemlő kockázati tényezők

EVT	KVNT	KMKT
39,16	30,04	77,43
A kockázati tényezőt azonosító kérdés sorszáma a kérdőívben		
23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 42, 53, 111, 119	1, 3, 7, 8, 10, 11, 18, 41, 43, 50, 51, 60, 61, 63, 65, 72, 74, 78, 80, 81, 123	69, 91, 109, 118, 125, 127, 140, 141, 142, 143, 145

A továbbiakban ún. elemző táblázatokat közlünk.⁶ Ezekben a kérdőív egyes kérdéseit és az azokra a rend- és honvédelmi intézmények által adott válaszokat ismertetjük kockázati területenkénti bontásban. A többi szervezet válaszainak ismerete iránymutatást nyújt az egyes rend- és honvédelmi intézményeknek ahhoz, hogy – az integritás kérdőívre adott saját válaszaikat az intézménycsoport értékeihez viszonyítva – felmérjék az egyes indexekhez kapcsolódó területeken meglévő (jellemző) kockázataikat, és ezek alapján meghatározzák, kiépisítsék és működtessék azokat a kontrollokat, amelyek révén a szervezetük integritási szintje javítható. Ezáltal – reményeink szerint – beindul egy öntanulási folyamat, amelynek eredményeként – legkésőbb a 2017-ig tartó együttműködési időszak végére – megteremtődik az integritásközpontú szervezeti kultúra a magyar közszférában.

⁶ A táblázatok egy tizedes jegyre kerekített százalékos értékeket tartalmaznak. A kerekítés miatt lehetséges, hogy az egyes válaszok értékeinek összege nem kerek 100,0 százalékra jön ki.

Elemzőtáblák

**Eredendő Veszélyeztetettségi Tényezők indexe (EVT) alá sorolt kockázatok elemző táblája:
a rend- és honvédelem intézménycsoport adatszolgáltató intézményei válaszainak %-os megoszlása**

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	Válaszok	
			igen	nem
22.	Szervezetük - illetve szervezetük vezetője - gyakorol-e jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket?	I/3. - Hatósági hatáskörök	20,0%	80,0%
23.	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabályok kezdeményezése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	91,7%	8,3%
24.	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezetek kidolgozása?	I/3. - Hatósági hatáskörök	66,7%	33,3%
25.	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezet igazgatási úton történő egyeztetése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	58,3%	41,7%
26.	Ha Szervezetük gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezet társadalmi egyeztetése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	16,7%	83,3%
27.	Ha Szervezetük gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, Szervezetük feladatkörébe tartozik-e jogszabálytervezet szakmai egyeztetése?	I/3. - Hatósági hatáskörök	66,7%	33,3%
29.	Szervezetüknek vannak-e egyedi hatósági jogkörei, folytat-e hatósági jogalkalmazást?	I/3. - Hatósági hatáskörök	51,7%	48,3%
30.	Ha vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e engedélyezési típusú hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	90,3%	9,7%
31.	Ha vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e bizonyítvány vagy igazolvány kiadására irányuló hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	83,9%	16,1%
32.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e szabálysértési hatósági hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	90,3%	9,7%
33.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, ezek között vannak-e kötelezésre irányuló hatáskörök?	I/3. - Hatósági hatáskörök	96,8%	3,2%
34.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük végez-e hatósági nyilvántartást?	I/3. - Hatósági hatáskörök	80,6%	19,4%
35.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük végez-e hatósági ellenőrzéseket?	I/3. - Hatósági hatáskörök	90,3%	9,7%
36.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük végez-e szakhatósági véleményezést?	I/3. - Hatósági hatáskörök	83,9%	16,1%
37.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetük köt-e hatósági szerződések?	I/3. - Hatósági hatáskörök	22,6%	77,4%
38.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, Szervezetüknek vannak-e mérlegelésen alapuló hatósági hatáskörei?	I/3. - Hatósági hatáskörök	80,6%	19,4%

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	Válaszok		
			igen	nem	
39.	A válaszadó szervezetek hatósági határozatait legalább egy alkalommal megsemmisítette-e vagy megváltoztatta-e felettes hatóság vagy bíróság az elmúlt 3 évben? (elemzés elvégzéséhez módosított kérdés)	I/3. - Hatósági hatáskörök	64,5%	35,5%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem	néha	gyakran
40.	Ha Szervezetüknek vannak egyedi hatósági jogkörei, vagy hatósági jogalkalmazást folytat, az azok gyakorlása során a szervezet szokott-e méltányosságot alkalmazni?	I/3. - Hatósági hatáskörök	48,4%	45,2%	6,5%
kérdés száma	Kérdés	kérdéskör	önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv	önállóan működő költségvetési szerv	egyéb
42.	Szervezetük gazdálkodási tevékenysége során milyen jogszabványokat gyakorol?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	95,0%	5,0%	0,0%
kérdés száma	Kérdés	Kérdéskör	igen	nem	
48.	Szervezetük nyújt-e közszolgáltatást?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	20,0%	80,0%	
52.	Ha Szervezetük nyújt közszolgáltatást, a Szervezetnek van-e jogköre méltányosságból elengedni vagy csökkenteni a szolgáltatási díjat?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	33,3%	66,7%	

kérdés száma	Kérdés	Kérdéskör	igen	nem	
53.	Szervezetüknek van(nak)-e alárendelt szerve(i)?	I/6. Egyéb veszélytényezők	45,0%	55,0%	
54.	Szervezetüknek van(nak)-e háttérintézménye(i)?	I/6. Egyéb veszélytényezők	3,3%	96,7%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen bonyolult	átlagos	nem bonyolult
57.	Megítélésük szerint a Szervezetre vonatkozó szabályozási környezet bonyolult-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	36,7%	63,3%	0,0%
kérdés száma	Kérdés	Kérdéskör	igen	nem	
58.	Megítélésük szerint a Szervezetre vonatkozó jogi szabályozás ellentmondásos-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	15,0%	85,0%	
59.	Megítélésük szerint a Szervezetre vonatkozó szabályozási környezet hiányos-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	20,0%	80,0%	
67.	Szervezetük testületi szerv hivatali szerveként működik-e?	II/2. Szervezeti struktúra	16,7%	83,3%	
119.	Vannak-e a Szervezet alkalmazásában vagyonynyilatkozati-tételre kötelezett személyek?	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodási jellemzők	100,0%	0,0%	
124.	A Szervezetnél alkalmaznak-e fontos és bizalmas munkakörre jelölt, illetve az ilyen munkakört betöltő személy esetében nemzetbiztonsági szűrést?	III/2. Humánerőforrás-gazdálkodási jellemzők	98,3%	1,7%	

**Korrupciós Veszélyeztetettséget Növelő Tényezők alá sorolt kockázatok elemző táblája (KVNT):
a rend- és honvédelem intézménycsoport adatszolgáltató intézményei válaszainak %-os megoszlása**

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	válaszok						
			igen	nem					
1.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük részesült-e európai uniós támogatásban?	I/1. Európai uniós támogatások	63,3%	36,7%					
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1 mFt alatt	1-10 mFt	11-100 mFt	101-1000 mFt	1001 és 10000 mFt	10001 és 100000 mFt	100001 mFt felett
2.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, mekkora volt ennek összesített összege az elmúlt 3 évben? (millió Ft)	I/1. Európai uniós támogatások	0,0%	13,2%	39,5%	23,7%	10,5%	5,3%	7,9%
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem					
3.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, az uniós támogatások megszerzésére irányuló pályázat elkészítéséhez alkalmaztak-e külső tanácsadót?	I/1. Európai uniós támogatások	44,7%	55,3%					
4.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, indult-e európai bizottsági vizsgálat a Szervezettel szemben az elmúlt 3 évben?	I/1. Európai uniós támogatások	0,0%	100,0%					
5.	Ha indult európai bizottsági vizsgálat, annak eredménye elmarasztaló volt-e?	I/1. Európai uniós támogatások	0,0%	0,0%					

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem indult	hazai intézmény indította	Európai Bizottság indította	
6.	Ha Szervezetük részesült uniós támogatásban, az uniós támogatások felhasználásával kapcsolatban indult-e bármilyen okból szabálytalansági eljárás a Szervezettel szemben a támogatások felhasználásával kapcsolatban az elmúlt 3 évben?	I/1. Európai uniós támogatások	84,2%	13,2%	2,6%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
7.	Ha indult szabálytalansági eljárás, annak eredménye elmarasztaló volt-e?	I/1. Európai uniós támogatások	33,3%	66,7%		
8.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük részt vett-e közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában?	I/2. Közbeszerzések	83,3%	15,0%	1,7%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	db			
9.	Ha Szervezetük részt vett közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában, hány közbeszerzést fejezett be eredményesen a Szervezet az elmúlt naptári évben? (a válaszadó szervezetek összevont adata)	I/2. Közbeszerzések	0,0%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
10.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük részt vett-e olyan közbeszerzési eljárás előkészítésében, lebonyolításában, amelyben a közbeszerzés értéke elérte az európai uniós értékhatárt?	I/2. Közbeszerzések	45,0%	55,0%	0,0%	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
11.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük beszerző intézmény volt-e központosított közbeszerzés keretében?	I/2. Közbeszerzések	83,3%	16,7%	0,0%	
12.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük folytatott-e olyan beszerzési eljárást, vagy közreműködött-e olyan eljárásban, amelyben a beszerzés értéke elérte ugyan a közbeszerzési értékhatárt, de a beszerzésre - bármely okból - nem alkalmazták a közbeszerzési törvényt?	I/2. Közbeszerzések	13,3%	86,7%	0,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	egyszer sem	1-3 alkalommal	3-nál többször	nem értelmezhető
13.	Az elmúlt 3 évben a Közbeszerzési Döntőbizottságnál hányszor támadták meg a Szervezet által indított közbeszerzési eljárásokat?	I/2. Közbeszerzések	85,0%	10,0%	1,7%	3,3%
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
14.	Az elmúlt 3 évben közbeszerzési ügyben a Szervezetet elmarasztalta-e jogerősen Közbeszerzési Döntőbizottság vagy bíróság?	I/2. Közbeszerzések	5,0%	91,7%	3,3%	
15.	Az elmúlt 3 évben Szervezetük vont-e vissza közbeszerzési ajánlat-tételi felhívást?	I/2. Közbeszerzések	10,0%	88,3%	1,7%	
16.	Visszavont közbeszerzési eljárások összevont száma (alkalom)	I/2. Közbeszerzések				
17.	Visszavont közbeszerzések összevont összege (millió Ft nettó összegben)	I/2. Közbeszerzések				

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	egyszer sem	1-3 alkalommal	3-nál többször	nem értelmezhető
18.	Az elmúlt 3 évben Szervezetüknek volt-e olyan közbeszerzési eljárása, amelyben háromnál kevesebb ajánlattevő vett részt?	I/2. Közbeszerzések	50,0%	30,0%	11,7%	8,3%
19.	Az elmúlt 3 évben Szervezetüknél előfordult-e, hogy ugyanaz az ajánlattevő több közbeszerzési eljárást is megnyert?	I/2. Közbeszerzések	51,7%	25,0%	13,3%	10,0%
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
28. (a 22-es alkérdése)	Ha gyakorol jogalkotással közvetlenül összefüggő hatásköröket, a jogszabály előkészítése során előfordult-e az elmúlt 3 évben, hogy Szervezetük igénybe vett külső szakértői támogatást?	I/3. Hatósági hatáskörök				
41. (a 40-es kérdés alkérdése)	Ha Szervezetük szokott méltányosságot alkalmazni, a hatósági mérlegelés szempontjai előre megismerhetők-e az ügyfelek számára?	I/2. Hatósági hatáskörök	62,5%	37,5%		
43.	Szervezetük az elmúlt 3 évben hasznosította-e bármely ingatlanát?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	48,3%	51,7%		
44.	Szervezetük az elmúlt 3 évben rendelkezett-e értékpapírok felett?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	0,0%	100,0%		
45.	Szervezetük az elmúlt 3 évben rendelkezett-e az alábbi vagyoni értékű jogok bármelyikével: vételi jog, elővásárlási jog?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	0,0%	100,0%		
46.	Szervezetük az elmúlt 3 évben részt vett-e koncessziós szerződés előkészítésében vagy megkötésében?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	1,7%	98,3%		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
47.	Szervezetük az elmúlt 3 évben szerződés keretében részt vett-e PPP-konstrukcióban?	I/4. Közvagyonnal gazdálkodás, közpénzek kezelése	3,3%	96,7%		
49. (a 48-as alkérdése)	Ha Szervezetük nyújt közszolgáltatást, a nyújtott közszolgáltatások között van-e olyan, amely esetében az igénybevevők részéről adott szolgáltatás iránt megnyilvánuló kereslet tipikusan tartósan és lényegesen meghaladja a szolgáltatásból rendelkezésre álló kínálatot?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	8,3%	91,7%		
50. (a 48-as alkérdése)	Ha nyújt közszolgáltatást, van-e a Szervezetnek olyan szolgáltatása, amely díjköteles?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	91,7%	8,3%		
51. (a 48-as alkérdése)	Ha nyújt közszolgáltatást, a szolgáltatási díjat Szervezetük állapítja-e meg?	I/5. Közszolgáltatások nyújtása	41,7%	58,3%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
55.	Szervezetüknek van-e gazdasági társaságban tulajdonosi részesedése?	I/6. Egyéb veszélytényezők	0,0%	100,0%		
56.	Ha szervezetük rendelkezik gazdasági társaságban tulajdonosi részesedéssel, úgy ez a tulajdonrész többségi tulajdon-e?	I/6. Egyéb veszélytényezők	0,0%	0,0%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	többször is	egyszer	egyszer sem	
60.	Szervezetük jogállására vagy szervezeti önállóságára vonatkozó jogi szabályozás változott-e lényegesen az elmúlt 3 évben?	II/1. Külső szabályozási környezet	10,0%	28,3%	61,7%	
61.	Szervezetük tevékenységére vonatkozó jogi szabályozási környezet változott-e lényegesen az elmúlt 3 évben?	II/1. Külső szabályozási környezet	61,7%	6,7%	31,7%	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1-5 között	6-15 között	több, mint 15	
63.	Jelöljék meg Szervezetük szervezeti egységeinek számát!	II/2. Szervezeti struktúra	16,7%	48,3%	35,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1-2 között	3-4 között	több, mint 4	
64.	Hány vezetési szint van az Önök Szervezetében?	II/2. Szervezeti struktúra	16,7%	60,0%	23,3%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	egyszer sem	1-2 alkalommal	több, mint 2 alkalommal	
65.	Hányszor változott meg a szervezeti struktúra az utóbbi 3 év folyamán?	II/2. Szervezeti struktúra	36,7%	35,0%	28,3%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	az alapítás óta nem változott	több, mint 1 éve	6-12 hónapja	kevesebb, mint 6 hónapja
66.	Határozzák meg a szervezeti struktúra legutóbbi változásának időpontját!	II/2. Szervezeti struktúra	0,0%	50,0%	34,2%	15,8%
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
68.	Szervezetük keretén belül működik-e bármilyen olyan testület, bizottság, tanács, amely a Szervezet belső szabályozása értelmében önálló döntéshozó jogkörrel rendelkezik?	II/2. Szervezeti struktúra	23,3%	76,7%		
72.	A közép- és hosszú távú tervek végrehajtását rendszerszerűen mérik-e/értékelik-e a Szervezetükönél nyilvánosan megismerhető mutatókkal (indikátorokkal)?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	63,3%	36,7%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
74.	A Szervezet alapfeladatai ellátására igénybe vesz-e szakértői közreműködést?	II/4. Működési jellemzők	51,7%	48,3%		
75.	A Szervezet tevékenységének körében vannak-e ún. kiszervezett feladataik?	II/4. Működési jellemzők	20,0%	80,0%		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	a szervezet alaptervekenységének körébe tartoznak	a szervezet funkcionális feladatai	a szervezet önként vállalt (nem kötelezően ellátandó) feladatai	
76.	Ha vannak, a kiszervezett feladatok (többet is választhat)	II/4. Működési jellemzők	41,7%	66,7%	0,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	a szervezet megszűnése	a szervezet jogállásának lényeges átalakítása és/vagy átszervezése	csoportos létszámleépítés	egyik sem
77.	Szervezetüknél várható-e a közeljövőben (egy éven belül) az alábbi változások valamelyikének bekövetkezése? (többet is választhat)	II/4. Működési jellemzők	0,0%	5,0%	0,0%	95,0%
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
78.	Szervezetüknek van-e érvényes többéves együttműködési megállapodása más, nem-állami szervezettel?	II/4. Működési jellemzők	78,3%	21,7%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
79.	Szervezetük az elmúlt évben kapott-e közvetlenül vagy közvetve - pl. alapítványon keresztül - magán-szervezetektől vagy magánszemélyektől adományt, pénzbeli vagy más materiális támogatást?	II/4. Működési jellemzők	25,0%	75,0%		
80.	Van-e saját (hivatali) gépkocsi Szervezetük kezelésében?	II/4. Működési jellemzők	96,7%	3,3%		
81.	Szervezetüknek vannak-e olyan egyéb (nem gépjármű) vagyontárgyai, amelyek valamely vezető vagy más munkatárs személyes használatába vannak adva?	II/4. Működési jellemzők	85,0%	15,0%		

147.	Ha indult etikai eljárás, volt-e az eljárások között olyan, amelynek az eredménye elmarasztaló volt?	III/4. Speciális korrupcióellenes eljárások	58,3%	41,7%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
149.	Az elmúlt 3 évben volt-e ÁSZ-ellenőrzés Szervezetükénél?	III/5. Külső ellenőrzöttség	50,0%	50,0%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem találtak szabálytalanságot	elmarasztaló megállapításokat is tettek	felelősségre vonási eljárás(oka)t kezdeményeztek	
150.	Ha volt ÁSZ-ellenőrzés, mi volt az eredménye?	III/5. Külső ellenőrzöttség	76,7%	23,3%	0,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
151.	Az elmúlt 3 évben volt-e APEH (NAV) ellenőrzés a Szervezetükénél?	III/5. Külső ellenőrzöttség	35,0%	65,0%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem találtak szabálytalanságot	elmarasztaló megállapításokat is tettek	felelősségre vonási eljárás(oka)t kezdeményeztek	
152.	Ha volt APEH (NAV) ellenőrzés, mi volt az eredménye?	III/5. Külső ellenőrzöttség	61,9%	38,1%	0,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
153.	Az elmúlt 3 évben volt-e hatósági ellenőrzés a Szervezetükénél?	III/5. Külső ellenőrzöttség	60,0%	40,0%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	nem találtak szabálytalanságot	elmarasztaló megállapításokat is tettek	felelősségre vonási eljárás(oka)t kezdeményeztek	
154.	Ha volt hatósági ellenőrzés, mi volt az eredménye?	III/5. Külső ellenőrzöttség	69,4%	30,6%	0,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
155.	Indult-e Szervezetük tevékenységével kapcsolatban felügyeleti eljárás az elmúlt 3 évben?	III/5. Külső ellenőrzöttség	5,0%	95,0%		

**Kockázatokat Mérséklő Kontrollok Tényezők alá sorolt kockázatok elemző táblája (KMKT)
a rend- és honvédelem intézménycsoport adatszolgáltató intézményei válaszainak %-os megoszlása**

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	válaszok					
			a Szervezetnél önálló, közbeszerzési feladatokért felelős részleg működik	a Szervezet olyan munkatársa(ka)t alkalmaz, aki(k)nek közbeszerzési szakértői vizsgájuk van	külső közbeszerzési szakértőt, illetve szakértői szervezetet bíznak meg	egyéb módon oldják meg	nem folytatnak közbeszerzést	nem értelmezhető
20.	Szervezetüknel hogyan biztosítják a szabályszerű közbeszerzések lefolytatásához szükséges speciális szakértelmet? (többet is választhat)	I/2. Közbeszerzések	16,7%	31,7%	43,3%	21,7%	6,7%	3,3%
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető			
21.	Szervezetük rendszeresen vizsgálja-e a közbeszerzések útján beszerzett áruk vagy szolgáltatások teljesítésének megfelelőségét?	I/2. Közbeszerzések	86,7%	1,7%	11,7%			
62.	Szervezetük alapító okiratát az utóbbi három évben - végrehajtott közigazgatási reformok eredményeként a szervezeti feladatok, vagy más okból - jelentős mértékű közigazgatási reformok eredményeként a szervezeti és feladatköri változásokra való tekintettel megfelelően aktualizálták-e?	II/1. Külső szabályozási környezet	73,3%	26,7%				

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	
69.	Szervezetüknek van-e nyilvánosan közzétett stratégiája?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	43,3%	56,7%	
70.	Ha Szervezetüknek van nyilvánosan közzétett stratégiája, szerepel-e benne a következők közül valamelyik: szervezeti kultúra javítása, integritás erősítése, korrupció elleni fellépés témaköre?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	88,5%	11,5%	
71.	Szervezetük közép- és hosszú távú stratégiai terveit rendszeresen lebontják-e rövidebb távú, konkrét programokra és/vagy munkatervekre és/vagy feladatokra?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	85,0%	15,0%	
73.	Működik-e Szervezetüknel szervezett dolgozói érdekvégsélet?	II/3. Szervezeti kultúra, szervezeti értékek	91,7%	8,3%	
82.	Szervezetük rendelkezik-e hatályos beszerzési szabályzattal?	II/4. Működési jellemzők	95,0%	5,0%	
82-1.	Ha Szervezetük nem rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal, gyakorlat-e ilyen esetekben legalább három árajánlat bekérése?	II/4. Működési jellemzők	100,0%	0,0%	
83.	A belső ellenőrzési feladatok megtervezésétől eltekintve, Szervezetüknel alkalmaznak-e rendszerszerű kockázatelemzést?	II/4. Működési jellemzők	85,0%	15,0%	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
84.	Ha Szervezetüknel alkalmaznak rendszerszerű kockázatelemzést, a kockázatelemzés során azonosított kockázati tényezők rögzítésre kerülnek valamilyen adatbázisban?	II/4. Működési jellemzők	82,4%	17,6%		
85.	Ha Szervezetüknel alkalmaznak rendszerszerű kockázatelemzést, értékeli-e a kockázatelemzés eredményét?	II/4. Működési jellemzők	98,0%	2,0%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	mindig	néha	soha sem	
86.	Ha Szervezetüknel alkalmaznak rendszerszerű kockázatelemzést, az eredmények alapján folytatnak-e kockázatelemzési tevékenységet?	II/4. Működési jellemzők	74,5%	23,5%	2,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
89.	Szervezetük rendelkezik-e hatályos és aktualizált szervezeti és működési szabályzattal (SZMSZ)?	III/1. Belső szabályozottság	95,0%	5,0%		
90.	Szervezetüknel jelenleg ugyanaz a személy látja-e el a utalványozás, kötelezettségvállalás és ellenjegyzés feladatai közül bármelyik kettőt?	III/1. Belső szabályozottság	38,3%	61,7%		
91.	A Szervezetben van-e külön szabályozás a külső szakértők alkalmazásának feltételeiről?	III/1. Belső szabályozottság	43,3%	56,7%		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
92.	Az elmúlt 1 évben előfordult-e, hogy a Szervezet olyan költségtérítést fizetett ki, amelynek feltételeiről nem volt külön belső szabályozás?	III/1. Belső szabályozottság	1,7%	98,3%		
93. (80-as alkérdése)	Ha Szervezetük rendelkezik saját gépkocsival, van-e belső szabályozás az ilyen gépjármű(vek) használatára?	III/1. Belső szabályozottság	100,0%	0,0%		
94. (81-es alkérdése)	Ha Szervezetük rendelkezik olyan egyéb (nem gépjármű) vagyontárgyakkal, amelyek valamely vezető vagy más munkatárs személyes használatába vannak adva, a Szervezeten belül szabályozva van-e ezen eszközöknek a szervezeten kívüli használata?	III/1. Belső szabályozottság	86,3%	13,7%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	100%	99-95%	95% alatt	
95.	A Szervezetükönél alkalmazott munkatársak hány százalékának van munkaköri leírása?	III/1. Belső szabályozottság	100,0%	0,0%	0,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
96.	A legutóbbi SZMSZ-módosítás óta valamennyi, a változásban érintett munkavállaló munkaköri leírását hozzáigazították-e a módosult belső szabályokhoz?	III/1. Belső szabályozottság	96,7%	3,3%		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	valamennyi kapcsolattartási forma szabályozott	a felsoroltak közül legalább egy kapcsolattartási forma szabályozott	egyik kapcsolattartási forma sem szabályozott	
97.	Jelöljék, ha a Szervezetnél léteznek az alábbi személyekkel való kapcsolattartásra vonatkozó szabályok?	III/1. Belső szabályozottság	35,0%	30,0%	35,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
98.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló irat- (dokumentum-) kezelési szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	98,3%	1,7%		
99.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló utalványozási szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	98,3%	1,7%		
100.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló kötelezettségvállalási szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	100,0%	0,0%		
101.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló adatkezelési szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	96,7%	3,3%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	nem értelmezhető	
102.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló titokvédelmi (illetve a minősített adatok kezelésére vonatkozó) szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	100,0%	0,0%	0,0%	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
103.	Szervezetük rendelkezik a vonatkozó jogszabályokkal összhangban álló informatikai szabályzattal?	III/1. Belső szabályozottság	96,7%	3,3%		
104.	Szervezetük rendelkezik-e hatályos beszerzési szabályzattal a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések lebonyolítására?	III/1. Belső szabályozottság	96,7%	3,3%		
105.	Ha Szervezetük rendelkezik hatályos beszerzési szabályzattal, előírja-e a szabályzat a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések esetén legalább három árajánlat bekérését?	III/1. Belső szabályozottság	100,0%	0,0%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	önálló összeférhetlenségi szabályzat	más szabályzat(ok)ban	nem szabályozott	
106.	Szervezetük milyen formában szabályozza az összeférhetlenség kérdéskörét?	III/1. Belső szabályozottság	1,7%	98,3%	0,0%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem		
107.	Szervezetük belső szabályozása kötelezővé teszi-e a munkatársaknak, hogy nyilatkozzanak gazdasági vagy a Szervezet tevékenysége szempontjából releváns - egyéb érdekeltségeikről?	III/1. Belső szabályozottság	93,3%	6,7%		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
108.	Szervezetükön belül szabályozva vannak-e a különféle ajándékok, meghívások, utaztatás elfogadásának feltételei?	III/1. Belső szabályozottság	71,7%	28,3%			
109.	Szervezetüknek van-e belső szabályzata a Szervezeten belüli közérdekű bejelentők védelmére?	III/1. Belső szabályozottság	50,0%	50,0%			
116.	Az elmúlt 3 évben előfordult-e a Szervezetben korábbi munkavállaló (ideértve a nyugdíjba vonult volt munkatársakat is) újbóli foglalkoztatása?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	86,7%	13,3%			
117.	Szervezetük működtet egyéni teljesítményértékelési rendszert?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	98,3%	1,7%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	többnyire igen	alig	nem	
118.	A teljesítményértékelések befolyásolják az alkalmazottak éves jövedelmének alakulását?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	8,3%	6,7%	21,7%	63,3%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
120. (119-es alkérdése)	Ha vannak vagyonyilatkozat-tételre kötelezett személyek, pontosan meghatározott-e a Szervezetben a vagyonyilatkozat tételre kötelesek személyek köre?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	100,0%	0,0%			

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
121.	Szervezetük megköveteli-e minden új belépő esetében az erkölcsi bizonyítvány bemutatását?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	88,3%	11,7%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
122.	Szervezetüknel ellenőrzik-e az állásra jelentkezők által benyújtott pályázati dokumentumok (önéletrajzok, diplomák, referenciák stb.) hitelességét a felvételi eljárás során?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	73,3%	26,7%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	soha	az esetek kevesebb mint felében	az esetek több mint felében	mindig	
125.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal írnak ki álláspályázatot?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	3,3%	61,7%	25,0%	10,0%	
126.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal alkalmaznak pszichológiai tesztet?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	5,0%	8,3%	55,0%	31,7%	
127.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal alkalmaznak (verseny) vizsgát vagy tudás (képesség-) felmérő tesztet?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	45,0%	25,0%	23,3%	6,7%	
128.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetüknel milyen gyakorisággal alkalmaznak felvételi bizottságot?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	11,7%	26,7%	21,7%	40,0%	

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	soha	az esetek kevesebb mint felében	az esetek több mint felében	mindig	
129.	Az új munkatársak kiválasztásakor Szervezetükénél milyen gyakorisággal alkalmaznak egyéni beszélgetést (állásinterjút)?	III/2. Humán-erőforrás-gazdálkodás	0,0%	5,0%	11,7%	83,3%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
130.	A Szervezetnél működik-e belső ellenőrzés?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	100,0%	0,0%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	1 fő belső ellenőrvégzi	önálló szervezeti egység végzi	más módon látják el (külső szakember)		
131.	Ha igen, a belső ellenőrzést...	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	66,7%	28,3%	5,0%		
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
132.	Ha szervezetükénél működik belső ellenőrzés, biztosított-e annak függetlensége?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	100,0%	0,0%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen, teljes mértékben	részben	nem		
133.	Megfelel-e a belső ellenőrök képzettsége a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet 24. §-ban foglalt előírásoknak?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	98,3%	1,7%	0,0%		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
134.	A Szervezet rendelkezik-e elfogadott stratégiai ellenőrzési tervvel?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	90,0%	10,0%			
135.	A Szervezetnél vannak-e elfogadott éves ellenőrzési tervek?	III/3. Belső ellenőrzési rendszerek és módszerek	100,0%	0,0%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem			
136.	Az ellenőrzési tervek meg- alapozásához végeznek-e rendszeres kockázatelem- zést?	III/3. Belső el- lenőrzési rendszerek és módszerek	98,3%	1,7%			
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	0 db	1 db	2-3 db	3-nál több	
137.	Az elmúlt 3 évben hány belső ellenőr által kezdemé- nyezett fegyelmi, illetve büntető eljárás volt a Szer- vezetnél?	III/3. Belső el- lenőrzési rendszerek és módszerek					
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen, minden esetben	általában igen	nem jellemző		
138.	A belső ellenőrzés által megfogalmazott javasla- tokra készültek-e dokumen- tálható módon intézkedési tervek?	III/3. Belső el- lenőrzési rendszerek és módszerek	86,7%	11,7%	1,7%		

kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	
139.	Szervezetüknek van-e etikai szabályzata?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	91,7%	8,3%	
140.	Szervezetük működtet-e külső (a szervezeten kívülről érkező) panaszokat kezelő rendszert?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	60,0%	40,0%	
141.	Szervezetük működtet-e közérdekű bejelentéseket kezelő rendszert?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	56,7%	43,3%	
142.	Volt-e az elmúlt 3 évben korrupcióellenes képzés a Szervezet munkatársai körében?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	66,7%	33,3%	
143.	Szervezetük végez-e rendszeresen korrupciós kockázatelemzést?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	58,3%	41,7%	
kérdés száma	kérdés	kérdéskör	igen	nem	
144.	Szervezetük alkalmazza-e valamilyen területen az ún. „négy szem elvét”?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	85,0%	15,0%	
145.	Működik-e Szervezetüknél munkahelyi rotáció?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	40,0%	60,0%	
148.	Nyilvánosan hozzáférhetőek-e a Szervezetük gazdálkodására vonatkozó adatok?	III/4. Speciális korrupcióellenes rendszerek és eljárások	90,0%	10,0%	